

Sebastian Bolander

Diariernr 11SPN/0074

Datum 2011-08-02

Inventering av groddjur i Hemmesta sjöäng

Innehållsförteckning

Inventering av groddjur i Hemmesta sjöäng	1
Innehållsförteckning.....	1
Introduktion och syfte	2
Metod	2
Resultat	3
Felkällor.....	4
Slutsats.....	4

Introduktion och syfte

Inför en framtida restaurering av Hemmesta sjöäng vill Värmdö kommun skaffa sig kunskap om groddjuren som finns i området i dag.

Avsikten med restaureringen är att förbättra förutsättningarna för fisk, fågel och groddjur. Området kommer även att göras mer lättillgängligt för naturstudier och rekreation.

Området tillförs varje vår en stor mängd smältvatten och en hel del småpölar skapas. Framemot sommaren, då denna inventering utfördes, är området dock tomt på vattenspeglar och vatten påträffas endast i diket som leder mot Hemmestaträsket.

Tanken är att området skall restaureras till en våtmark med såväl rinnande som stillastående vatten. Dammar ska anläggas för fågel och groddjur. Diket kommer att grävas kurvigt så att vattnet kan meandra, skapa olika strömhastighet och ge vattendraget olika bottenstrukturer lämpliga för vandrande och lekande fisk.

Genom att på vissa platser gallra och avlägsna buskage skapas bättre förutsättningar till fågelskådning och tillgänglighet för rekreation.

Alla Sveriges groddjur är fridlysta och groddjuren anses vara en av de mest hotade djurgrupperna i världen. Därför är det av största vikt att vi försöker förbättra förutsättningarna för dessa djur i Värmdö kommun. Genom att anlägga och förbättra befintliga lekvatten för groddjur kan vi stärka de populationer som idag finns i Värmdö.

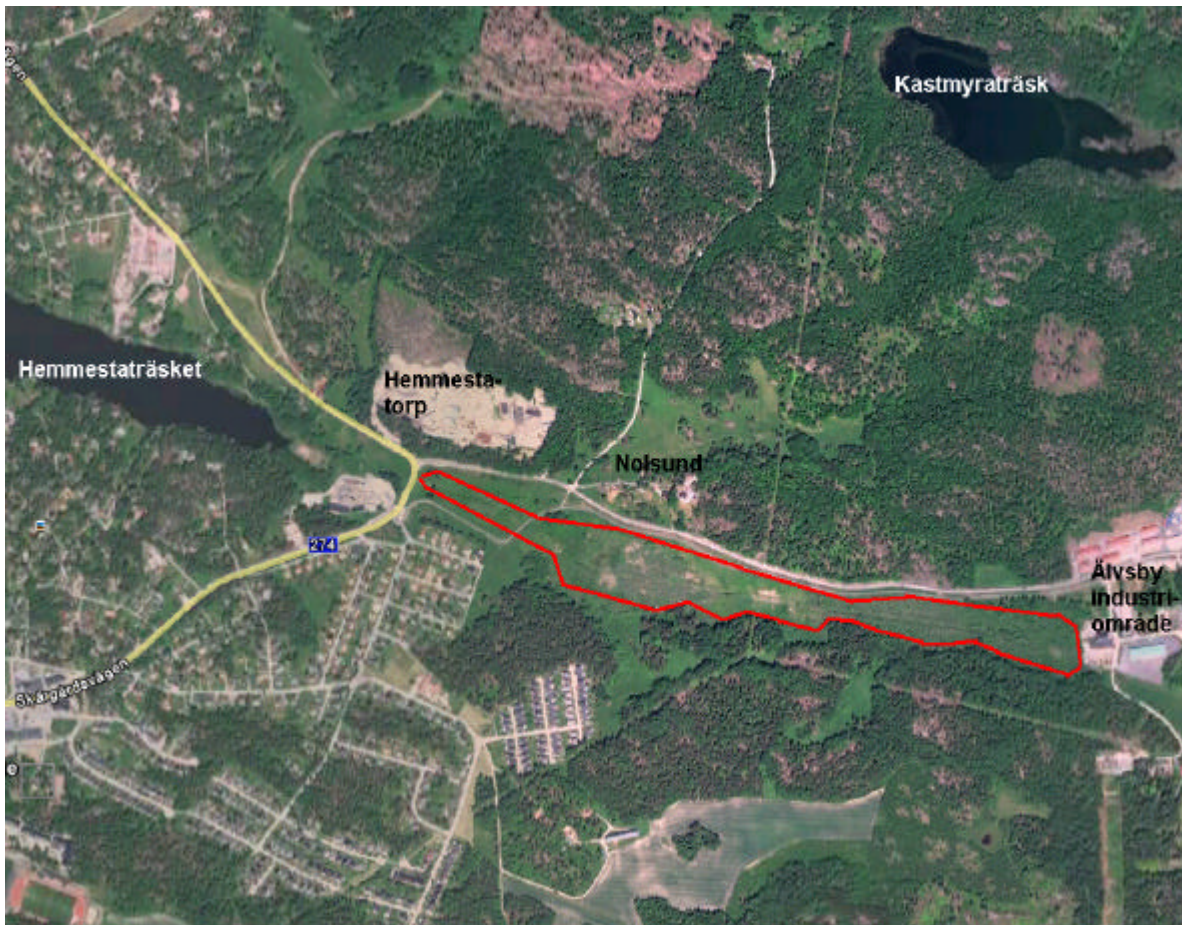
Inventeringen ingår i projektet *Hemmesta sjöäng – rekreation för fågel, fisk och människa* och delfinansieras av statligt LONA-anslag.

Metod

Inventeringen utfördes nattetid med pannlampa vid två tillfällen i slutet av maj. Groddjur fångades med håv och artbestämdes. Även fisk och iögonfallande vattenlevande evertebrater noterades.

Bild av vanlig padda, en av de arter som påträffades under inventeringen.

Inventerat område

Kartbild över del av Hemmesta. Det inventerade området är markerat med röd linje.

Resultat**Östra delen 2011-05-24, kl 21:30-00:30**

Ej mycket vatten, endast i dikena. Mindre pölar fanns i diket utmed GC-banan. Marken kraftigt bevuxen av starr.

8 stycken juveniler (unga djur) av åkergroda eller vanlig groda. Påträffades i litet dike mellan bilvägen o GC-vägen.

1 vanlig groda påträffades i vattensamling vid sjöängen.

Vattengråshugga och nattslända påträffades i diket.

Västra delen 2011-05-25, kl 21:30-23:00

Diket höll mer vatten än den östra delen. Inga vattensamlingar utanför diket.

1 vanlig padda påträffades i närheten av GC-bron.

Vandrande mört och abborre påträffades vid bilbron.

Vattengråshugga, nattslända, dagslända samt bäckslända påträffades i diket.

Tidigare fynd av groddjur

Under perioden slutet av april-början av maj 2010 påträffades 7 spelande individer av vanlig groda i en av de tillfälliga vattensamlingarna. Även mindre vattensalamander påträffades.

Abborre som påträffades i västra delen av diket.

Felkällor

Det låga antalet påträffade djur kan till viss del bero på att inventeringarna utförts relativt sent på våren då leken klingat av och området till största delen tömts på vatten. Då ett besök under tidigare år (2010) gjorts i april, och man då endast fann ett fåtal (7 st.) spelande djur tyder det dock på att områdets groddjurspopulationer endast består av ett fåtal djur som på sikt riskerar att dö ut. Området är till ytan ganska stort och vattensamlingar med groddjur kan ha missats i de trängsta busksnåren.

Då de juvenila brunrodorna ej kunde artbestämmas kan man i dagslägen inte med största säkerhet säga om de små grodor som påträffades var fynd av vanlig groda eller åkergroda. Detta innebär att det mycket väl kan finnas ytterligare en art i området nämligen åkergroda.

Slutsats

Området håller idag groddjur av arterna vanlig groda, mindre vattensalamander samt vanlig padda. Även åkergroda kan förekomma. Antalet påträffade djur är dock väldigt lågt och inga ägg eller larver av groddjur hittades.

Om en uppföljande inventering skulle utföras tidigare på säsongen skulle förmodligen fler arter och ett högre antal individer groddjur påträffas i området.

Eftersom groddjur gynnas av fisk- och kräftfria vatten, en miljö som området i dag saknar, bör anläggandet av dammar utan koppling till sjö och hav ge goda möjligheter för groddjur att etablera sig i området.

Groddjurslek har påträffats i området under den tid på året då stora mängder smältvatten runnit till. Om lek sker i de smältvattenpölar som är förbundna med diket (som håller vatten hela sommaren) kan det tänkas att ett fåtal groddjurslarver ändå lyckas klara sig om de simmar ned i diket. Vattnet i diket är dock aningen strömt och innehåller fisk, vilket inte är optimalt för groddjur. Resultatet av leken kan förmodligen inte stödja områdets groddjurspopulationer på sikt om inte dammar anläggs.

Då det idag finns groddjur i området har Hemmesta sjöäng en stor potential att bli en bra föryngringsplats för flera arter groddjur om en restaurering sker på ett bra sätt.

Det är även av största vikt att man ser över groddjurens vandringsmöjligheter till och från sjöängen. I dag avgränsas hela området norrut av en bilväg. För att underlätta vandrigen bör möjligheten att anlägga grodtunnlar beaktas.

Bild av en juvenil (ung individ) brungroda.

Sebastian Bolander
Kommunekolog Värmdö kommun